

Els oblidats dels oblidats

Ds, 5/11/2011 per Francesc Romeu

[Pensa-t'ho bé!](#)

Aquests dies s'ha estrenat a Barcelona -i a d'altres ciutats de Catalunya- la pel·lícula "Los olvidados de los olvidados". Es tracta d'un documental del director Carles Caparrós que explica la situació en la que viuen els malalts mentals a l'Àfrica i que ha estat apadrinada per Pallassos sense Fronteres i per l'associació Aïma. La raó del títol d'aquest documental és que si parlem de l'Àfrica com el continent oblidat, aleshores hem de parlar dels malalts mentals de l'Àfrica com "els oblidats dels oblidats". La situació que se'ns descriu -a través de les imatges d'aquest documental- és la que viuen alguns africans, homes i dones, nens i joves, que són acusats de bojos i que, per tant, són absolutament marginats i són lligats a les soques dels arbres o a les parets dels hospitals i de les cases, talment com si fossin gossos o animals abandonats. És per això que aquest documental porta com a subtítol: "La història de milers de malalts mentals i un boig" i recull les cruels barbaritats que es fan amb aquestes persones malaltes a les quals se les condemna a viure d'una manera inhumana i humiliant sota l'excusa que estan posseïts pel dimoni o que són violents.

Aquest documental està construït a partir de la impressionant història d'un home, Grégoire Ahongbonon, un reparador de neumàtics que un dia va decidir dedicar-se exclusivament a una missió: rescatar, guarir i reinserir en la societat a milers d'aquests malalts que, a banda de la seva malaltia, tenen la desgràcia de viure en el continent més pobre del nostre planeta, sense cap mena de cobertura sanitària i on les famílies, ja sigui per vergonya o per mítiques supersticions, els lliguen amb cadenes. En les imatges es veu el que és el dia a dia d'aquest bon samarità que sense cap mena de subvencions oficials i amb l'humil associació que ell ha muntat ha aconseguit ja construir tota una sèrie de centres d'acollida i de treball on més de 16 mil malalts mentals s'han recuperat i, posteriorment, s'han reintegrat a les seves famílies. No és gens estrany que Pallassos sense Fronteres, que porta ja una llarga tradició de treball continuat a l'Àfrica subsahariana, entre les seves múltiples activitats, hagi donat el seu recolzament a aquesta Associació africana de Saint Camille de Lellis, que té la seva seu central a la població de Bouaké, a Costa d'Ivori, però que ara també s'ha estès a Benin i Burkina Faso.

Arrel, doncs, de l'estrena d'aquesta pel·lícula m'ha emocionat molt la impressionant entrevista que el mateix dia de Tots Sants li va fer el diari "La Vanguardia", en la seva "Contra" portada, al fundador d'aquesta iniciativa a l'Àfrica. Ell reconeix que, després d'un gran fracàs econòmic que el va portar a la missèria, "un missioner em va acollir -diu- i em va portar en peregrinació a Jerusalem. En una homilia va dir que cada cristià havia de posar una pedra en la construcció de l'Església. Em va obsessionar aquesta idea: ¿Quina pedra podia posar jo? Vaig formar un grup de pregària, i anàvem a l'hospital a pregar amb els malalts, però vaig descobrir una sala en la que estaven els qui no podien pagar la medicació; gent abandonada. Després vaig anar a les presons i vaig veure molta misèria. Jo sóc un home com qualsevol altre, conscient de què Déu viu en tots i que deixar un malalt abandonat és abandonar a Déu. Ben aviat, religiosos d'altres llocs van començar a cridar-me i va ser aleshores quan vaig descobrir la tortura, imatges que no pertanyen a aquesta època. Homes i dones encadenats als qui solament la mort podia alliberar-los simplement perquè havien caigut malalts. Una

de les primeres imatges que vaig veure va ser un jove de 21 anys, al qui la família tenia tancat en una habitació, que estava podrida, plena de cucs per totes bandes, però encara viu. Tenia els braços i els peus lligats amb filferro a un tronc. El filferro ja havia entrat a la carn. Va morir, però ho va fer dignament i somrient... El que jo faig és més fort que jo. Si Déu ha permès que una persona com jo, sense estudis, que no serveix per a res, s'ocupi d'aquestes persones, és per a que tots puguem obrir els ulls i canviem la manera de fer amb aquests malalts inclús a Europa, on un malalt em va dir: 'Amb vostè a l'Àfrica els malalts treballen, aquí ens tanquen perquè no molestem''